

kultur **TRØKK**

NR. 2:2008 • INFORMASJONSBLAD FRA NORSK KULTURSKOLELRÅD

FOTO: UNGDOMMEN S KULTURMØNSTRING

- S:04 EKSTREM (WEB)OPPUSSING
- S:05 DRØMMESTIPENDET 2008 GÅR FIL...
- S:16 UNIKT DIGITALT UNIVERS

Redaksjon:

Egil Hofslid, redaktør

Kontortelefon: 73 56 20 15

Mobiltelefon: 908 35 229

E-post: egil.hofslid@kulturskoleradet.no

Annonseavdeling:

Inntil videre: Kontakt redaktør for bestilling og andre henvendelser om annonsering

Annonsepriser:

1/1-side, farge: 4690 kr

1/1-side, sv./hv.: 3190 kr

1/2-side, farge: 3090 kr (liggende format)

1/2-side, sv./hv.: 2190 kr (liggende format)

1/4-side, farge: 1890 kr

1/4-side, sv./hv.: 1390 kr

Gode rabatter:

Gis om flere innrykk er aktuelt

Annonsefrist:

14 dager (to uker) før utgivelsesdato

Utgivelser i 2008:

Nr. 1 11. mars

Nr. 2 6. juni

Nr. 3 1. oktober Ann.frist: 19.09

Nr. 4 5. desember Ann.frist: 21.11

Opplag: 5.200

Abonnement:

Bladet distribueres gratis til landets kulturskoler. Alle andre som vil kan også abonnere. Ta kontakt for tilbud

Utgiver:

Norsk kulturskoleråd

Postadresse: 7491 Trondheim

Besøksadresse: Høvringen gård,

Bynesveien 60

Telefon: 73 56 20 00

Telefaks: 73 56 20 01

E-post: post@kulturskoleradet.no

Internettadresse: www.kulturskoleradet.no

Kommuneøkonomien og kulturskolene

I den senere tid har avisene flommet over av overskrifter om kommuner som sliter med økonomien. Det er ikke bare "Terra-kommuner" som må foreta drastiske nedskjæringer på mange viktige kommunale tjenester. Denne våren har vi sett at dette har fått konsekvenser for svært mange kulturskoler rundt om i landet. Når politikere er nødt til å prioritere hvilke tjenester som skal reduseres eller ikke, er kultursektoren generelt, kulturskolen spesielt, ofte den tapende part.

På tross av at skoleslaget er lovpålagt, er det helt opp til kommunene å bestemme omfang og innhold, og derfor ser vi nå at altfor mange kulturskoler er redusert til et minimum. Mange må si opp lærere som har vært knyttet til undervisning i kulturskolene, og dermed mister en viktig kompetanse innen kunst og kulturfag som det er brukt år på å bygge opp i disse kommunene.

I juni i fjor la Kunnskapsdepartementet fram sin strategiplan for kunst og kultur i opplæringen, **Skapende læring**. Der blir kulturskolene gitt en rolle som ressurscenter for kunst og kultur for barnehage, grunnskole og videregående skole. Det blir da et paradoks at det som departementet tillegger en viktig rolle for kunst og kulturområde i kommunene, i altfor mange tilfeller blir radert helt bort.

Alle forstår at kommunepolitikere i mange tilfeller blir satt i en meget vanskelig situasjon, og blir utsatt for pressgrupper som alle har sine særinteresser som de kjemper for. I kampen om velgernes gunst, gjør ofte lokalpolitikere vedtak som får dramatiske konsekvenser på viktige områder som det vil ta år å bygge opp igjen. I trange tider må en godta at alle må ta sin del av belastningen det er å foreta nedskjæringer, men det er en politikers viktige oppgave og plikt å påse at kommunens mangfold av tilbud ivaretas og ikke bøyer av for de sterke grupperes press for å redde sin politiske framtid.

Kanskje vi må sette vår lit til den sittende regjering som allerede nå har gått ut med at 2009-budsjettet vil gi kommuneøkonomien en betydelig økning gjennom rammetilskuddet, og at lokalpolitikere da, vil sørge for at kulturskolen, på lik linje med barnehage, skole og omsorgstjenester får sin del av "kaka", og kan være det ressurscenter for kommunen som er beskrevet i **Skapende læring**.

tekst: oddvin vatlestad
konstituert direktør i Norsk kulturskoleråd

Kvalitet og ressurs - vov vov!

Kva er eit ressurs-senter? Kva type kvalitet og kva standard må det vere på den kvaliteten for å fortene begrepet ressurs-senteret vere for?

Endeleg har Anne Bamford med ei ny studie fått gehør for ei forskning som er gjort mange gonger med same resultat, men som no endeleg ser ut til å bli teke alvorleg under namnet "The Wow Factor". Og med slike effektar av kunstfag som denne studien syner, har kulturskolen all sjanse til å bli ressurs-senter. Men vil det skje alle stader i vårt lange, svingete land med krokar og avkrokar både i by og bygd?

Kontrasten mellom dei store og aktive og godt stimulerte kommunane og dei små

som manglar ressursar, både i pengar og menneske, blir større og større.

Norsk kulturskoleråd gjer mykje for å nå ut med kompetanse og ressursar (sjå m.a. i "direktøren direkte" ved Oddvin Vatlestad i Kulturtrøkk nr. 1 2008). Men vi når ikkje dei små skolane i stor nok grad, og vi er enno langt ifrå profesjonelle nok i kvalitetssikring i vårt skoleslag. For å nå alle treng vi aktiv bistand frå konsulentane, aktiv rådgjeving og kompetanseoppbygging gjennom alle kommunale nettverk, m.a. gjennom samarbeid i små regionar.

Vi treng å lage ein felles kvalitetsplattform som kan ligge støtt under og saman med vår eigenart: At alle skal få sjansen til å bygge opp eit individuelt, personleg uttrykk gjennom kunstfag, og at alle skal få vekse som menneske - og medmenneske - gjennom kunstfaga.

Det kan aldri bli ressurs-senter utan ein viss kvalitet over opplæringa, og det kan aldri bli betre kvalitet utan at skolen veit kva han vil og legg strategi for å oppnå det. Vi treng både ein kvardagsdimensjon, ein løftedimensjon og ein visjonsdimensjon, og vi treng dette i ei meningsfull samordning som inneber respekt og evne til å sjå heilskap - i ein liknande struktur som samordna kommunal musikkopplæring var bygd på.

Norsk kulturskoleråd og alle relevante samarbeidspartar må saman sørge for at "The Wow Factor" blir reell i dei små og store kommunane gjennom både kvalitet og samordning av ressursar. Det må ikkje berre bli nokre spreidde hundeglam som dør bort.

kommentator: ragnild rise
styremedlem i Norsk kulturskoleråd

:kunstglimt

Kunstner: Ragna Høy Aasheim
Alder: 8 år
Skole: Steinkjer kommunale kulturskole
Kunstnerens kulturskolelærer: Sanna Revdal

:fakta

Lærer om elev: Ragna er en kreativ kunstner samt at hun har vært en skikkelig gledespreder i gruppen sin. Det har også vært en spesielt glad stemning på denne gruppen, som har fått meg til å kalle dem "skravlegruppen". Ragna har sammen med flere sju-åtte år gamle elever arbeidet med papirkunst i vår. Og enten det har vært snakk om origami, silhuetter eller skulpturer har hun vært like positiv og oppfinnsom i alt. Hjemme liker Ragna mest å tegne og male med akryl, som er en hobby hun deler med mamma. Hun har bl.a. malt et bilde om "en marihøne som har kledd seg ut som en sommerfugl". Det sier noe om hennes kreative holdning til kunst.

foto: sanna revdal

Ekstrem www-oppussing

trondheim: Norsk kulturskoleråds hjem på internett er totalrenovert, utbygd og modernisert.

Etter en del planlegging sist høst og langt mer intensivt arbeid denne våren, kunne Norsk kulturskoleråd siste uka i mai slå dørene opp til nye **www.kulturskoleradet.no**, et nettsted som rådet håper skal være langt mer brukervennlig og tidstilpasset enn det gamle nettstedet med samme navn var.

– Den gamle hjemmesida vår behøvde totalrenovering. Vi har fått et nettsted som jeg tror er til stor nytte og interesse for dem som arbeider innen kulturskolen, eller på annet vis har et engasjement for det som skjer i skoleslaget. Forhåpentligvis vil nettstedet nå framstå som mer tiltalende også for de som har mer perifert forhold til kulturskolen, sier Oddvin Vatlestad, konstituert direktør i Norsk kulturskoleråd.

Brukervennlig - ikke fancy

Norsk kulturskoleråds IKT-arbeid ledes av Lars Emil Johannessen. Han har vært den som har trukket i trådene for å få nye **www.kulturskoleradet.no** opp å stå. Men det meste av det praktiske arbeidet er utført av rådets informasjonsleder Egil

Hofslid og IT-konsulent Ove David- sen (**bildet**) hos Ekomm. Dette firmaet er Norsk kulturskoleråds leverandør av FirstClass, som er Norsk kulturskoleråds plattform både for intra- og internett.

– Vi har vektlagt det å gjøre nettstedet maksimalt brukervennlig, innenfor de rammer vi har måttet forholde oss til hva gjelder økonomi og tidsforbruk. I størst

innhold og struktur: Informasjonsleder Egil Hofslid har hatt ansvar for å bygge opp strukturen for den nye hjemmesida samt fylle den med innhold.

mulig grad skal det være innlysende hvor en skal finne ulik informasjon om rådets virksomhet og annet som har med skoleslaget å gjøre. Struktur og innhold har vært prioritert, mens fancy design har blitt valgt bort i første omgang, sier Hofslid til Kulturtrøkk.

– Skal være levende

Nye **www.kulturskoleradet.no** skal i følge Hofslid bli et levende nettsted. Med det mener han at det hyppig skal legges ut nyheter der, at det skal være aktivitet som gjør at en får lyst og kanskje kjenner behov for å vende tilbake ofte.

Ellers trekker han fram nye innslag som "KulturskoleGlimt" som til en hver tid skal vise ferske glimt av hva som fore-

går rundt om i kulturskolelandet. Et nytt forum er også på plass. Der kan en diskutere alt som har relevans for kulturskolen samt søke tips hos andre. Der fins sågår et helt gratis brukmarked hvor en kan kjøpe og selge instrumenter, noter og utstyr.

– Så må vi nevne Kulturskoleguiden. Her kan en med noen få tastetrykk kjapt finne fram til en kulturskoles adresse, en kulturskolerektors e-postadresse eller en oversikt over alle kulturskoler i et fylke, sier Hofslid.

tekst: hege arstad
foto: bård hestnes

Ett skritt nærmere drømmen

nærnes: Musiker på heltid er drømmen for Petter Hallaråker.

Drømmestipendet 2008 bringer røykengutten et titusenkronersskritt nærmere den drømmen.

Denne uka deles det ut ikke mindre enn én million kroner til unge, norske kulturutøvere rundt om i nesten hundre norske kommuner. Hvert stipend fra utdelerne Norsk Tipping og Norsk kulturskoleråd er på 10.000 kroner og ett av disse stipendene havner altså på kontoen til 18-åringen Petter Hallaråker.

– Topp å få et slikt stipend! Pengene skal jeg bruke på studioarbeid samt kanskje til privattimer med profesjonelle gitarister for å utvikle min musikkforståelse og mine ferdigheter på elektrisk gitar. Drømmen min er å bli musiker på heltid, sier Hallaråker, som har spilt gitar siden han var elleve og like lenge har vært elev hos Kjetil Sørensen ved Røyken kulturskole. Sørensen er også Hallaråkers lærer på videregående skole i dag.

Flott skussmål

– Petter spiller på et musikalsk nivå som langt overgår de fleste på hans alder. Han har meget god teoretisk kunnskap. Han er vitebegjærlig og skjønner viktigheten av denne kunnskapen, sier Sørensen som nå gjerne bruker eleven som vikar for seg selv.

Eleven skryter også gjerne og oppriktig av sin mangeårige lærer. – Kjetil har vært min viktigste inspirator og den veldig god lærer. Han har fulgte meg opp på fortrefelig vis og motivert meg kjempebra hele veien, sier Hallaråker.

Plateaktuell

Det er rock som er Hallaråkers musikalske sjanger. Han begynte å spille i band nesten med en gang han begynte å lære sine første gitargrep. Black Jackets het bandet som ble The Gap og nå er The Gapp. Bandet har imponert mange og stort i konsertsammenheng. Det har ført

skal bli musiker: Å spille gitar på heltid er drømmen for Petter Hallaråker. Denne uka mottak han Drømmestipendet 2008 som bringer ham enda litt videre mot oppfyllelse av den drømmen.

til platekontrakt med det britiske indieselskapet Xlantic Music Group. Cd skal muligens ut i år.

– Vi har for så vidt cd-en klar, men leter litt etter den helt rette hitlåten som skal bane vei for oss, sier Hallaråker.

“ Petter viser en musikalitet av de sjeldne

Kjetil Sørensen, kulturskolepedagog

Øver fire til seks timer daglig

18-åringen fra Nærnes i Røyken har alltid øvd grundig daglig. Fire til seks timer. – Det har gitt gode resultater å øve så

mye. Foruten el-gitaren har jeg i yngre år også spilt trekkspill, forteller Hallaråker. – I dag har jeg piano som biinstrument på skolen.

Drømmestipendet-mottakeren går tredjeåret på musikklinja ved St. Hallvard videregående skole i Drammen. Fra høsten av er han klar for å studere musikk ved Universitetet i Agder.

Bla om og finner se hvem som er årets Drømmestipendet-mottaker!

tekst: egil hofsli
foto: ungdommens kulturmonstring

Én million kroner til...

hamar: Her kommer intet mindre enn én million kroner til unge kulturtalenter. Drømmestipendet 2008 fordeles i disse dager på hundre mottakere landet rundt.

Igjen har Norsk Tipping og Norsk kulturskoleråd den store gleden av å glede unge kulturtalenter med stimulerende stipendstøtte. Dette er femte gang Drømmestipendet utdeles. Til sammen én million kroner drysser i disse dager ned i ungdommelige kunstnerhender, ti tusen kroner til hver av mottakerne.

Det meldes at juryen igjen hadde en veldig krevende oppgave med å finne de rette mottakerne blant veldig mange talenter som oppviste høy kvalitet.

Målet med Drømmestipendet er å stimulere utøvere til å dyrke sine talent videre. Under utvelgelsen av stipendmottakere er det blant annet tatt hensyn til kandidatenes åpenbare talent, deres betydning for andre ungdommer og kulturlivet på hjemmeplassen, bredde i sjanger samt geografisk og aldersmessig spredning.

tekst og foto: egil hofsli

vinner på stram linje: Christine Vibe fra Nord-Odal mottar Drømmestipendet 2008.

foto: richard adams

krevende arbeid: Jurymedlemmer som har vurdert veldig mange gode talenter, men måtte velge ut "bare" hundre Drømmestipendet-vinnere. Fra venstre: Bård Hestnes (juryleder), Maren Jørstad, Åste Selnaes Domaas, Bente Smaavik, Hilde Roald Bern, Fabiola Charry, Lars Emil Johannessen (prosjektleder).

Drømmestipendet

- Norsk kulturskoleråd og Norsk Tipping står bak Drømmestipendet
- Deles ut for femte gang i år
- Det deles ut 100 stipender à 10 000 kroner til enkeltpersoner eller grupper med unge under 25 år, som ikke er etablerte kunstnere
- Alle landets kommuner er invitert til å innstille én kandidat
- Totalt er det i år mottatt 187 søknader

:fakta

Drømmestipendmottakere 2008

AUST-AGDER

Lillesand: Maria Heggem, sang
 Birkenes: Christian Windstrand Hestø, piano, trompet, film, teater
Åmli: Tobias Flottorp, gitar (også sang, slagverk, synth)
Bygland: Kristian Larsen, gitar (også sang, piano)
Grimstad: Knut Andreas Tegnander, musikk, teater, film, tekstforfatter

BUSKERUD

Hol: Solfrid Nestegard Gjeldokk, sang (folkemusikk)
Drammen: Anja Nedremo, saxofon
Flesberg: Vette Bergan, film
Røyken: Petter Hallaråker, gitar
Ål: Margit Myhr, sang, hardingfele, langeleik

FINNMARK

Tana: Åne Måggå Wigelius, sang, film og teater
Måsøy: Magnus Trøften Hagen, sirkus
Alta: Marthe Johanne Svaler, teater/drama
Nesseby: Gruppa Black Sheeps, musikk
Nordkapp: Gruppa Orphan's Call, musikk

HEDMARK

Elverum: Auden Senderud og Espen Savolinen, gitarer
Stange: Stange Ungdomskorps, musikk
Hamar: Marta Irene Naglic, piano
Nord-Odal: Christine Vibe, nysirkus
Trysil: Anne Marit Jota, fele

HORDALAND

Radøy: Marit Drivenes, sang
Stord: Annie Valentina Presthus, fiolin
Bergen: Trond Gjelsten Dale, perkusjon
Ulvik: Ina Nilsen Hakestad, spsjaleffekt sminkør innenfor film

MØRE OG ROMSDAL

Ålesund: Eirik Sletteberg, obo
Vestnes: Karoline Tomren Utgård, piano
Fræna: Elevgruppe fra Fræna kulturskule, visuell kunst
Rindal: Sigrd Fivelstad, billedkunst
Kristiansund: Benedicte Ranheim, sang
Aure: Hans Christian Vaalen Hennøen, piano, bass og gitar

NORDLAND

Leirfjord: William J.S.Olsen, tegning
Øksnes: Hanne Reinholdtsen, Silje Helene Nilsen, Ida Sand Gundersen, skapende skrivning

Bodø: Gruppa Sinnsyk Ugle, musikk
Evenes: Kristian Einem Solaas, gitar
Meløy: Tara-Dianne Jonassen, sang
Rana: Tanja Kvitnes, fløyte

NORD-TRØNDELAG

Inderøy: Jon Kristian Bye, piano, fiolin, sang
Fosnes: Tove Thorsen, sang
Leksvik: Eirik Hoff Walmsnes, slagverk
Steinkjer: Maria R. Selnes, fiolin og dans

OPPLAND

Lillehammer: Marius Røe Nåvik, fiolin
Søndre Land: Solveig Wang, klarinett
Østre Toten: Remi Andre Ødegård, film
Gran: Ragnhild Eskeland Wesenberg, cello
Gjøvik: Ellisiv Tandberg, piano

OSLO/AKERSHUS

Bærum: Mari Halvorsen, fiolin
Asker: Ragnhild Fangel Jamtveit, sang
Nittedal: Gruppa Touch of dance, dans
Vestby: Elvira Meisingset, foto
Lørenskog: Madeleine Bjørlo, dans
Frogn: Joachim Hansen, slagverk
Oslo: Eira Sjaastad Huuse, sang og komposisjon
Fet: Mari Nyborg Haubach, valthorn
Ski: Ingrid Mæland, fiolin
Nannestad: Jan Kristian Kristoffersen, piano
Oppegård: Tone Langsrud, valthorn

ROGALAND

Karmøy: Rose Elin Austad Nes, fløyte
Bjerkreim: Martin Bjerkreim, piano, bass
Sandnes: Ingvild Wathne Johnsen, gitar, sang
Gjesdal: Linn Ellise Hovland, sang
Stavanger: Gruppa Ad Lib, musikk

SOGN OG FJORDANE

Gloppen: Malin Aander, piano, sang, gitar
Hyllestad og Fjaler: Torkel Eikevik, gitar
Gaular: Camilla Elisabeth Yndestad, piano

SØR-TRØNDELAG

Melhus: Solveig Sæther, piano
Trondheim: Viktor Stenhjem, fiolin
Selbu: Gruppa Toraderbælgenj, musikk
Snillfjord: Thea Skjøtskift, tegning og foto
Ørland: Gruppa Heart of Iron, musikk
Røros: Jon L. Rohde, gitar, sang, teater, revy
Skaun: Siv Marit Egseth, sang, piano, gitar
Rennebu: Astrid Smepllass, sang, piano, fløyte

TELEMARK

Kviteseid: Ingrid Margrethe Lid, teater og tegning
Bø: Andres Hefre, saxofon
Bamble: Malin Thilesen, foto
Vinje: Aasne Vinjerui, sang og gitar
Skien: Maria Ferguson Rønningen, dans

TROMS

Harstad: Gruppa Ilhabia, musikk
Bardu: Nils Marius Sakserud, gitar
Tromsø: Amund Hammer, slagverk
Lenvik: Christine Henriksen, fiolin
Kåfjord: Ole-Marius Seppola Eriksen, gitar

VEST-AGDER

Flekkefjord: Kine Marielle Tellenes, teater
Lindesnes: Terje Rypestøl, saxofon
Mandal: Joar Eriksen Veel, fløyte

VESTFOLD

Tønsberg: Uro Alexander Verje, harpe og piano
Holmestrand: Elin Koot, cello
Andebu: Jørgen Dahlie Moe, sang og gitar
Nøtterøy/Tjøme: Skjalg Kalvik, foto
Horten: Ulrikke Henninen, cello

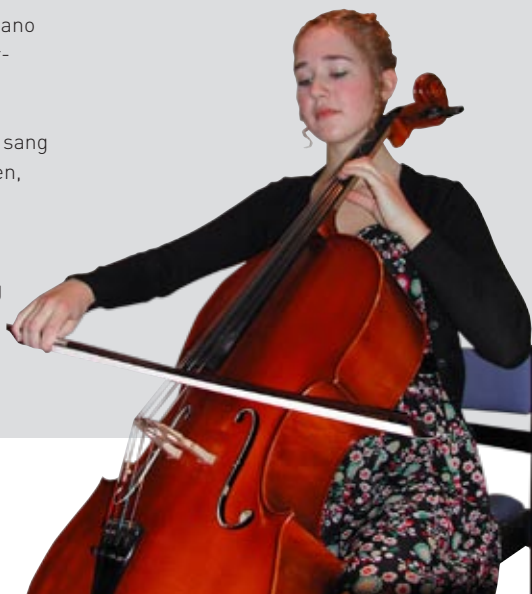
ØSTFOLD

Skiptvet: Henrik Nandrup Pettersen, piano
Sarpsborg: Kristin Hammerseth, fløyte
Fredrikstad: Eirik Wormdahl, piano
Rygge: Hanna Paulsberg, jazzsaxofon
Moss: Dag Markhus, slagverk

FEM TIL...

Det fins fem stipendvinnere til som får tildelt sine stipend under landsmønstringa i Ungdommens kultur- mønstring som finner sted i Trondheim 20.-24. juni.

strykende vinner: Ulrikke Henninen fra Horten mottar Drømmestipendet 2008.

Mange vil med i UMM

trondheim: Ennå er det noen dager igjen til fristen er ute, men allerede nå ser interessen for Ungdommens Musikkmeisterskap ut til å nå imponerende høyder nok en gang.

For sjuende gang blir det UMM både regionalt og nasjonalt kommende høst. Og som vanlig er våren påmeldingstid for dette arrangementet. 15. juni er siste frist for å melde seg på i år - og det gjør en via nettstedet www.umm.no.

- UMM har blitt et veldig populært arrangement for mange unge talenter innen klassisk musikk. Arrangementet gir dem et mål eller delmål å strekke seg mot, et middel til på bli en enda bedre, utøvende musiker, sier prosjektleder Mona Grande Lund hos UMM-arrangøren Norsk kulturskoleråd. Rådet har en svært viktig arrangørmedspiller i Norske Musikk læreres Landsforbund.

Interessen for mesterskapet er stadig økende og konkurransen blir mer og mer kjent blant folk flest. Både riks- og lokalmedia omtaler UMM før, under og etter både de regionale arrangementene og den nasjonale finalehelga.

Seks regionale mesterskap

Påmelding til høstens mesterskap - som starter med seks regionale musikkmeisterskap - har allerede vært mulig ei god stund. Og mange har besøkt www.umm.no også for å lese om ideen bak mesterskapet, om fjorårets arrangement og annet stoff som handler om det positive med et slikt mesterskap.

Grande Lund poengterer at UMM er et arrangement ikke forbeholdt bare den aller ypperste eliten av unge, norske musikere. Her kan mange få nyttig konserterfaring og en begrunnet jurybedømmelse for innsatsen.

- Vi tror de regionale mesterskapene er glimrende mål å jobbe mot for alle viderekomne elever og studenter under 23 år. Hvis det ikke er tilbud for ditt instrument i år, så se etter muligheter for å stille som duo eller ensemble, sier Grande Lund.

prøver igjen? Gullfiskene gjorde det skarpt i fjorårets UMM og kan stille i år også, siden ensemble er konkurranseklasse hvert år.

I år er konkurransekategoriene foruten duo og ensemble følgende: sang, stryk og gitar.

To UMM-runder

De regionale mesterskapene arrangeres lørdag 18. oktober i henholdsvis Tromsø, Trondheim, Bergen, Stavanger, Kristiansand og Oslo. Der kan en kvalifisere seg til det nasjonale mesterskapet i Oslo 21.-23. november 2007.

- Å konkurrere i musikk er en sammensatt prestasjon, hvor blant annet tekniske ferdigheter, musikalsk uttrykk og stilforståelse er en del av de kriterier som danner grunnlaget for juryens endelige helhetsvurdering, sier Siv Sjøtun Høye fra NMLL og medlem i prosjektledelsen for UMM.

tekst og foto: egil hofslø

Tilbyr fire kurs i musikkteknologi

trondheim: Det blir mulig å lære seg mye om musikkteknologi i regi av Norsk kulturskoleråd og www.musikkteknologi.no også kommende høst. Nå satses det på ikke mindre enn fire ulike kurs, og som tidligere er det Håkon Kvidal som har kursansvaret og blir den som skal lære bort kunnskap via de internetbaserte kursoppleggene. De fire kursene har per i dag arbeidstitlene "Musikkteknologi grunnkurs", "Musikkteknologi i

undervisningen", "Musikkproduksjon" og "Sibelius grunnkurs". Påmeldingsfrist er 25. juni. Mer om kursinnhold og krav til forkunnskaper samt påmeldingsmulighet vil du finne på Norsk kulturskoleråds hjemmeside www.kulturskoleradet.no.

Kontaktperson er Bård Hestnes i Norsk kulturskoleråd, telefon: 915 20 001, e-post: bard.hestnes@kulturskoleradet.no.

Nærmere samarbeid med flere fagmiljøer

trondheim: Norsk kulturskoleråd vil styrke samarbeidet med fagmiljøer også innen andre fag enn musikk. Prosjektet "Kulturskolen som galleri" blir det førstefødte resultatet av denne satsingen.

Kulturskolen som galleri er det Norsk kulturskoleråd og Kunst i Skolen (KiS) som samarbeider om. I korthet handler dette om at interesserte kulturskoler i fylkene Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland får besøk av hver sin "pedagogiske" utstilling kommende skoleår. Gjennom støtte fra Utdanningsdirektoratet, som ønsker nettopp å styrke og utvikle de "nye fagene" i kulturskolen, blir det mulig for skolene å få en slik utstilling fra KiS hos seg i en hel måned gratis.

Får kurs i formidling

I tillegg får skolenes lærere innen visuelle kunsthøgskole et gratis dagskurs i formidling i forkant av utstillingen, sier Fabiola Charry, fagkoordinator for visuell kunst hos Norsk kulturskoleråd. Hun har sammen med to av rådets kulturkonsulenter; Anders Aabø og Knut Fasting, gjort forarbeidet som gjør at nå er 16 kulturskoler i de tre aktuelle fylkene klare for å få utstillingsbesøk kommende skoleår. Formidlingskurset finner sted 29. august i Egersund. Kurset holdes av Arne Marius Samuelsen og Bjørg Åsta Flatby.

“Håper dette stimulerer til mer interkommunalt samarbeid

Fabiola Charry

KiS har laget de tre utstillingene som kulturskolene kan velge blant denne gangen. KiS sørger også for at skolene får utstillingene til avtalt tid og har også utarbeidet et pedagogisk opplegg som gjør at utstillingene gir elevene et faglig utbytte. Kulturskolene kan også invitere grunnskoleelever til utstillingen.

viktig møte: Norsk kulturskoleråd møtte kunstorganisasjoner i Oslo. Stående f.v.: Arnfinn Hagen og Hilde Roald Bern. Sittende f.v.: Synnøve Jørgensen, Fabiola Charry, Marit Jakobsen, Anette Sture Iversen, Bjørg Åsta Flatby, Siri Singasaas, Anne Elisabeth Sæter.

foto: privat

Håper på mer samarbeid

Kulturskolene som er med i prosjektet forplikter seg til å sende en faglærer på formidlingskurset, montere utstillingen og pakke den ned for videresending.

Deltakelse i prosjektet forutsetter medlemskap i Kunst i Skolen. Førsteåret er medlemskapet gratis for deltakerne, deretter bestemmer skolen selv om den ser nytte i fortsatt medlemskap.

– Norsk kulturskoleråd ønsker at samarbeid med KiS skal lede til flere interkommunale, faglige samarbeidsprosjekt for kulturskolelærere og -elever, der kulturskolene går sammen for å skape egne utstillinger på fylkes- og regionsnivå, sier Charry.

200.000 kr i støtte

Norsk kulturskoleråds samarbeid med KiS kom i stand etter et "stormøte" i Oslo i februar der rådet møtte representanter for KiS, Dans i Skolen, Norsk Teaterråd, Dramas og Norges Ungdomslag. Møtet kom i stand fordi rådet på best mulig vis ønsket å "investere" de 200.000 kronene Utdanningsdirektoratet ønsker å bruke til å bistå kulturskolene med å "utvikle og stimulere de nye tilbudene innenfor dans, visuell kunst, teater og skapende skriving".

50.000 av disse kronene brukes på "Kulturskolen som galleri". Samme sum skal brukes også innen hvert av de tre andre fagene. Også der er prosjekt på gang som skal gagne de nye fagene i kulturskolen.

tekst og foto: egil hofslø

Menyen mange vil ha

hell: Det har vært en hektisk påmeldingsinnsjutt for Kulturskoledagene 2008. Mange vil sette tennene i mest mulig av den fristende menyen Norsk kulturskoleråd tilbyr i år.

Dessverre var deadline for dette nummeret av Kulturtrøkk over ei uke tidligere enn påmeldingsfristen for Kulturskoledagene, så noe endelig påmeldingsantall kan vi ikke melde om. Deltakertallet finner du i nyhetsseksjonen på "nyoppussete" www.kulturskoleradet.no, hvor du også finner masse annen informasjon om arrangementet som finner sted i Stjørdal 4. og 5. september 2008. Men at det vil vrimle av entusiastiske kulturskoleansatte på Hell de to sensommerdagene er sikkert.

Eggen og Meløy først og sist

Og vi antar alle som en ønsker å være til stede fra første mann entrer podiet i Rica Hall. Nils Arne Eggen har fått oppgaven Arthur Arntzen løste til toppkarakter på Kulturskoledagene 2007 i Tromsø i fjor, nemlig å gi både deltakere og arrangør en flygende start på arrangementet.

Eggens go'otfilosofi har gått hjem på de fleste arenaer. Det skulle ikke forbause oss om også en og annen kulturskoleansatt får litt fot for det han får høre fra Eggens munn.

Ikke fullt så kjent, men minst like munn-rapp og vittig, og ofte med kløkt å dele

med andre, er Marianne Meløy, som skal avslutte det hele med foredraget "Innfall og anfall i mangfold". Nordlandsjenta som nå har base i Trondheim og ved Trøndelag Teater kan du bli bedre kjent med i portrettet på sidene 22-23.

Ti parallelle sesjoner

Og mellom Eggen og Meløy skal deltakerne spise seg kunnskapsrike og inspirerte i en meny som rommer ikke mindre enn ti parallelle kurs- og foredragssesjoner, som deltakerne kan smake på nesten akkurat som de vil. Det vil si at de på forhånd kan plukke ut en egen kurspakke fra den rikholdige menyen. Det er fullt lov å velge seg to økter teater, en dose musikk og en runde med ledelse. Nytt i år er to seminarsesjoner som Norsk kulturskoleråd Sør-Trøndelag har ansvaret for. Den øvrige menyen består av kurstilbud innen teater, visuell kunst, dans, skapende skriving og ledelse.

Det skal svinge

Kulturskoledagene er avgjort veldig viktig som faglig påfyll for kulturskoleansatte. Men arrangementet har også en viktig sosial betydning. Det er alltid verdifullt å møte andre i en bransje der en ofte jobber litt alene på sin egen tue. Derfor

legger arrangøren opp til at arrangementet skal ha en trivelig sosial ramme. Torsdag kveld blir det musikalsk forspill med pianist Dr. Bekken i sentrum, det blir festmiddag for samtlige i samme rom og etterpå blir det partymusikk med Trondheim Storband.

Komplett meny

Her er den fullstendige menyen:

Hovedforedragsholdere:

Nils Arne Eggen: Go'otfilosofi i kulturskolen (åpningsforedrag)
Marianne Meløy: Innfall og anfall i mangfold (avslutningsforedrag)

Dans

DA1: Mads Bøhle: "Hallingmorro"
DA2: Anette Hjelkrem: Verdens beste åpningsnummer!
DA3: Stero (Sten Rune Strømberg): Breakdanskurs for gutter og jenter
DA4: Lisbeth Rønning: Magiske/koreografiske øyeblikk

Ledelse

LE1: Grete Wennes: Kunsten å lede kunstnere
LE2: Sveinung Sundli: De vanskelige talentene
LE3: Lise Vivoll Straume: Flyt som

jazzmetodikk: John Pål Inderberg skal holder kurs i jazzmetodikk.

foto: privat

førstemann ut: Nils Arne Eggen er "førstemann ut" på Kulturskoledagene 2008. foto: egil hofslø

så det svinger: Trondheim Storband byr med heftige rytmer opp til dans på Kulturskoledagene 2008.

foto: bjørn håvard solem

ressurs: Om å være seg selv på sitt beste
LE4: Lin Olderøyen: Den optimale lederen

Musikk

MU1: Andreas Aase: Akustisk gitarverkstedkurs med røtter
MU2: Morten Huuse og Bjørnar Sørøng: latinmusikk
MU3: Helge Sunde: Bruksmusikk-arrangering
MU4: Helge Sunde: Komposisjon
MU5: Bjørn Sagstad: Ensembleledelse
MU6: Geir Egil, Einar Olav og Gjermund Larsen: På lausstrengkomp
MU7: Thomas Henriksen: Studieproduksjon
MU8: John Pål Inderberg: Jazzmetodikk
MU9: Tove Ramlo: Vokal-/kormetodikk
MU10: Vidar Sæther: Gehørspill
M11: Julius Sharu Shutu: Djembe
M12: Marianne Thorsen: Kammermusikk

Skapende skrivning

SS1: Tor Gunnar Heggem: Stimulering til kreativitet og skriveglede
SS2: Widar Aspeli: Snarvei til kreativ skrivning
SS3: Widar Aspeli: Låtskriving eller tekst til tone
SS4: Marianne Meløy: Skriveglede og skrivetrang

Teater

TE1 og TE2: Ingrid Forthun: Regissørens arbeid med skuespiller
TE2: Sven Veine: Teatersport
TE3: Sven Veine: "Forumteater"

Visuell kunst

VK1: Kari Lise Mobeck: Tredimensjonal tegning ved hjelp av enkle virkemiddel
VK2: Gunnar Fretheim: Neolistisk kunst til dagens miljøbevisste kunst
VK3: Nirmal Singh Dhunsi: Min reise
VK4: Jannecke Lønne Christiansen: Rom, form og idé

Seminarer

SE1: Omar Zahl Pettersen: Write an Opera - introduksjonskurs
SE2: Øystein Sørensen og Hanne Knutsen: Fra golv til scene - Arbeid på tvers av kunstneriske uttrykksformer

tekst: egil hofslø

med lausstreng: Gjermund (t.v.) og Einar Olav Larsen skal sammen med far Geir Egil lede an på kurset "På lausstrengkomp".

foto: privat

Resonans Musikk

Direkte import av instrumenter - høy kvalitet - fornuftige priser

Roger Walestrand
466 84 605 / 35 54 57 72

roger@korpsinstrumenter.no
www.korpsinstrumenter.no

Tverrfaglighet og nytenking

tromsø: Tverrfaglig arbeid og nytenking i forhold til nye tider i kulturskolen med nye oppgaver og behov for nye arbeidsmetoder.

Dette var sentrale tema på fjerde nettverkssamling i Kulturskolefokus Nordland/Troms/Svalbard som ble arrangert i Tromsø i april. Kulturskoleutviklingsprogrammet er inne i siste halvdel (seks nettverkssamlinger totalt) og på de to siste samlingene er det tverrfaglig arbeid som skal stå sentralt, når det på kryss av faggrensene skal arbeides med produksjoner. Fjerde samling var en mjuk start i så måte.

Begynnende tverrfaglighet

Andre samlingsdag samarbeidet en tverrfaglig i tre ulike grupper, pedagoger fra to og to dag. Håkon Kvidal ledet kurset "Lyd og bilde" (musikk og visuelle kunstfag), Lars Storck kurset "Kroppen før hodet" (musikk og dans) og Kristin E. Bjørn ledet et kurs for lærere innen teater og skapende skrivning.

– Rytmeguruen Lars Storck hadde også ei fellesøkt med samtlige deltakere første samlingsdag, sier prosjektleder Bård Hestnes. Åpningsdagen inneholdt for øvrig åpningsforedrag om endringspro-

sesser ved professor Kjell Arne Røvik og et foredrag ved Inger Anne Westby der hun tok for seg hva strategiplanen "Skapende læring" (signert Kunnskapsdepartementet) og stortingsmelding nr. 8, "Kulturell skulesekk for framtida" (signert Kulturdepartementet), betyr for kulturskolen.

Westby, som også er ansvarlig for lederprogrammet i Kulturskolefokus, tok dagen etter for seg kulturskolelærerens nye roller i henhold til planen og stortingsmeldinga. Andredagen for øvrig sto i tverrfaglighetens tegn.

På flyttefot

Siste samlingsdag inneholdt både morgensalsa, erfaringsdeling (fire kulturskoler delte sine erfaringer med de øvrige) og en dose informasjon før Stig Hjerkin Haug rundet det hele av

toppmøte: Håkon Kvidal (t.v.) og Lars Storck innehar begge stor kompetanse på sine felt, og delte sin kunnskap med Kulturskolefokusdeltakerne i Tromsø.

med avslutningsforedraget "Jakten på det kreative mennesket - tør du bli mer kreativ?".

– Vi tror vi traff godt med innholdet, og det var god stemning og mye positivitet på samlinga hele veien, sier prosjektleder Hestnes, som neste gang inviterer til nettverkssamling i Bodø i 22.-24. oktober.

tekst: egil hofsl
foto: bård hestnes

Kroken på døra for EU-prosjekt

manchester: Det internasjonale, musikkpedagogiske prosjektet Integrated Teaching Methods er nedlagt.

Etter at den opprinnelige prosjektlederen - og mannen som hadde ideen til det hele, svenske Lennart Winnberg, døde tidligere i år (**se sak side 17**), har det vært vanskelig å finne en ny leder til oppgaven. Dermed ble vårens siste seminar i Manchester i mai det siste i prosjektet. Norsk kulturskoleråd har vært med som partner i EU-prosjektet, og blant seminarene

som nå utgår er to planlagte seminarer med norske The Brazz Brothers.

Det siste seminaret i Manchester hadde improvisasjon som tema, og den meget anerkjente trombonisten Jilt Jansma (**bildet**) fra Nederland var seminarleder. Han imponerte mange, og kanskje kan han bli å oppleve på arrangement i regi av Norsk kulturskoleråd en gang i framtida.

tekst: egil hofsl
foto: bård hestnes

hallo trondheim! Hiphoptrioen Nasir Sirikhan, Bilal og Suleman Malik er snart på vei til UKMs landsmønstring i Trondheim.

foto: silje jenack

500 talenter klare for landsmønstring

trondheim: senere enn tidligere, men trolig ikke noe mindre sugne på å vise hva de kan, inntar 500 ungdommer Trondheim også i vår, for å delta på den siste etappen av Ungdommens kulturmønstring 2008, selveste landsmønstringen.

– UKM har nådd ny rekord i år med over 25 000 ungdommer påmeldt over hele landet! To prosent av disse ungdommene får komme til Landsmønstringen i Trondheim, som i år varer fra 20. til 24. juni. Her blir det mye å glede seg til! Vi i Ungdommens kulturmønstring vil legge forholdene til rette slik at disse kan underholde publikum, lære noe nytt og bli kjent med andre ungdom, sier Bente Rønning, daglig leder for Ungdommens kulturmønstring (UKM).

Hiphop fra Oslo

– Deltakerne ankommer Trondheim fredag 20. og lørdag 21. juni, og skal overnatte i Trondheim Spektrum. Blant de som kommer er dansegruppa Quick fra Oslo. De tre guttene danser hip hop og gleder seg enormt til å gjøre det på scener i Trondheim også.

Bilal Malik, Suleman Malik og Nasir Sirikhan er alle 17 år og har danset sammen i drøyt tre år. Som så veldig mange andre

i aksjon: Quick imponerte mange under Oslos fylkesmønstring i mars.

foto: arve bjerkåsholmen

hiphop-ere har de ikke lært sine dansekonster i noen kulturskole. Det er dansegruppa Dancing Youth som har vært guttenes "opplæringssted". Dancing Youth ble etablert i 1987 av ungdom som savnet et tilbud innen dans og teater. I dag består gruppa av cirka 200 ungdommer fra 22 ulike nasjoner som trener i ungdomshuset X-Ray i bydelen Grünerløkka.

Bruker hele byen

Deltakerne har i år altså (natt)base i Trondheim Spektrum på Øya hvor det i tillegg til overnatting også blir servering

av frokost og kveldmat. Lunsj og middag serveres på Nova hotell, Kurs og konferanse, som ligger like ved Olavshallen, som igjen er hovedbasen for den kulturelle utøvelsen.

Hovedforestillingene og kunstutstilling blir som vanlig i Olavshallen. Filmene skal vises i Nova kino. Også i år blir det arrangert utekonserter flere steder i byen. Kirkekonsernten søndag kveld arrangeres i Vår Frue kirke, og kafékonserter holdes på Royal Garden. Lørdag kveld tilbringes i Pirbadet med bading.

– I Spektrum tilbyr vi kino og nettkafé og på Sankthansaften, mandag 23. juni, arrangeres det stor avslutningsfest. Så her er det ingen grunn til å kjede seg, sier Bente Rønning.

Masse informasjon om landsmønstringen og UKM ellers finner du på nettstedet www.ukm.no.

tekst: egil hofsli

Pilotprosjekt i mål på vellykket vis

trondheim: Pionérutgaven av det som nå har blitt kulturskoleutviklingsprogrammet Kulturskolefokus passerer målstreken i disse dager. Visst har en del av veien blitt til mens en har gått den, men mye tyder på at grunnstrukturen som var lagt på forhånd var ganske å god.

Tidens første Kulturskolefokus har vært gjennomført i Hedmark og Oppland i perioden 2005-2008, i regi av Norsk kulturskoleråd. Over 30 kulturskoler, til sammen cirka 75 prosent av alle skolene i de to fylkene, har deltatt i programmet som 4. juni ble avsluttet med en ekstraordinær ledersamling i Elverum.

Dette fordi lederprogrammet ble noe utvidet i og med at det på de to siste (av i alt seks) nettverkssamlinger ble jobbet intenst med produksjon, noe som også lederne ønsket å være involvert i og det derfor ble vanskelig å gjennomføre et fullt lederprogram parallelt med dette på disse to samlingene.

Motiverte og inspirerte

– Vi sitter igjen med en oppfatning av at Kulturskolefokus har gitt deltakerne veldig mye verdifullt, som vil gagne både skoleslaget, skolene og de som arbeider der i årene framover. Et viktig stykke nettverksbygging er gjort, og vårt håp er jo at nettverkene vil leve videre, sier Hilde Roald Bern, som har vært prosjektleder for Kulturskolefokus Hedmark/Oppland.

Hun tror motivasjonen for å gjøre kulturskolene til lokale ressurscenter er blitt større rundt om i de to fylkene, troen på at det er mulig likeså.

– Norsk kulturskoleråd som arrangør har hatt en viktig rolle som prosessigangsetter. Men nå er det mye opp til skolene selv å ta det viktige ansvaret det er å drive dette arbeidet videre. Norsk kulturskoleråds fylkesavdelinger i Hedmark og Oppland vil bistå noe, blant annet gjennom å forsøke å videreføre det fagdagskonseptet som har inngått i Kulturskolefokus, sier Hilde Roald Bern.

Ledernes dilemma

Et pionérprosjekt byr gjerne på overraskelser også for prosjektledelsen, og en blir gjerne nødt til å legge om kursen litt underveis, ut fra ønsker og behov hos deltakerne eller fordi arrangøren selv ser at ting kan eller må forbedres.

– Det er klart at det har vært utfordringer. De fleste har vi løst bra, andre er fortsatt utfordringer som vi fortsatt ikke

“Iveren og engasjementet for å jobbe tverrfaglig har vært stor og veldig gledelig.

Hilde Roald Bern

har funnet de helt optimale løsningene på. Å lage et lederprogram som passer alle ledere er en stor utfordring. Vi har ledere som bare har administrative oppgaver, men vi har også dem som har pedagogiske oppgaver i tillegg. Denne siste gruppa vil jo gjerne ha med seg mye av det lærerne tilbys, og da blir det et dilemma hvordan vi skal legge opp lederprogrammet. Å arrangere et lederprogram helt separat, lagt utenfor nettverkssamlingene, er også vanskelig, for mange lederne vil da ha vanskelig for å skulle prioritere begge deler, sier Hilde Roald Bern.

hilde & hilde: Prosjektleder Hilde Roald Bern (t.v.) var glad over å ha en ressurs som Hilde Louise Asbjørnsen som kursleder på siste nettverkssamling i Kulturskolefokus Hedmark/Oppland.

God tverrfaglig jobbing

Hun har latt seg imponere seg over mye bra innsats fra deltakerne gjennom hele programperioden. På de første samlingene registrerte hun mye godt arbeid innen i ulike fagområdene. Men kanskje har hun blitt ekstra imponert over det deltakerne presterte på de to siste samlingene.

– På disse samlingene arbeidet vi utelukkende tverrfaglig. Iveren og engasjementet for å jobbe slik har vært stor og veldig gledelig. Jeg var litt redd at dette skulle bli vel utfordrende for enkelte, at det skulle bli krevende å glemme sitt eget fag og tenke samhandling på nye områder. Men det har vært veldig artig å se hvor bra dette har gått, sier Hilde Roald Bern.

tekst: egil hofsli
foto: bård hestnes

Summa summarum for Kulturskolefokus

hafjell: Sjette og siste samling i Kulturskolefokus for Hedmark/Oppland er over, og for en som har vært med på alle samlingene er det veldig mange positive inntrykk å se tilbake på gjennom de tre årene det har pågått.

I tillegg til de mange fine kurstilbudene og foredragene, har en viktig del av det hele vært å treffe og utveksle erfaringer med kollegaer fra de fleste kulturskolene i de to fylkene. Mange har knyttet nye, hyggelige bekjentskaper gjennom prosjektet, og det er litt vemodig å tenke på at det er slutt for denne gang. Forhåpentligvis blir det en fortsettelse i en eller annen form hvor det blir mulig å treffes i et liknende forum.

Imponerende kreativitet

Litt om den siste samlingen: Mesteparten av tida var satt av til jobbing i produktionsgrupper med fire fagpersoner som veiledere for hver sine grupper. Selv om vi ikke lærte så mye konkret nytt rent faglig, var det to ting som var spennende med dette:

For det første å være med på og å observere den prosessen som skjedde i egen gruppe fra et helt åpent utgangspunkt og i arbeidet fram mot en liten forestilling. Det andre var å gå rundt og se "demonene" fra de sju andre gruppene og å se hvor forskjellige resultater alle hadde kommet fram til og hvor utrolig kreative folk er!

“ Hovedinntrykket er at det har vært gjennomgående meget høy kvalitet på kurs og foredrag.

Ørnulf Skaug

En flott konsert med Ola Kvernberg trio var en glimrende opptakt til en velsmakende og underholdende bankettmiddag torsdag kveld.

fornøyd evaluerer: Ørnulf Skaug er tilfreds, motivert og inspirert etter tre år med Kulturskolefokus.

foto: egil hofsl

i løpet av et såpass omfattende prosjekt, men mitt inntrykk er at prosjektledelsen er flink til å evaluere underveis og justere kursen i riktig retning. Sett fra lederens ståsted, har det av og til vært et problem at lederprogrammet har gått parallelt med lærerkursene. Mange hadde nok ønsket å kunne være sammen med lærerne på flere av kursene. Et problem i forhold til tredagerssamlinger to ganger i løpet av skoleåret er at det kan være vanskelig å få med lærere på hele samlingene. Et mer konsentrert program over to dager og et separat lederprogram i tillegg kunne kanskje vært en løsning?

Men alt i alt er det et overveiende positivt inntrykk jeg sitter igjen med ved prosjektets avslutning. Det har vært med på å gi både meg som leder og de lærerne som har deltatt mye inspirasjon og faglig påfyll. For vår skole har prosjektet vært en medvirkende faktor til at vi har utviklet mer tverrfaglige prosjekter og et utvidet samarbeid mellom lærere og fagområder.

evaluerer: ørnulf skaug
rektor ved Stange kulturskole

Avslutningsforedraget til Guttorm Fløistad tror jeg gjorde et sterkt inntrykk på de aller fleste. Han er en person som har mye fagkunnskap og livsvisdom å øse av. Han formidler dette på en personlig og engasjerende måte.

God prosjektledelse

Når vi ser på hele programmet gjennom de tre årene, med både nettverksamlinger og fagdager, er hovedinntrykket at det har vært en gjennomgående meget høy kvalitet på kurs og foredrag. Noen "feilskjær" har vel ikke vært til å unngå

Merk: På grunn av sykdom kan ikke vår andre, faste evaluerer av Kulturskolefokus Hedmark/Oppland, rektor Oddrun Kvalheim (**bildet**) ved Skjåk kulturskule, levere evaluering denne gang.

Åpnet unikt digitalt univers

hønefoss: : Kulturskolerektor Oddvar Hagen ved Ringerike kulturskole vet at hans skole er veldig langt framme i løypa når skolen nå bygger opp en Apple Multimedia-lab.

På dette feltet vil Ringsaker kulturskole nå være et ressurscenter både lokalt, regionalt og nasjonalt. Og en ny verden av muligheter med musikk, lyd og bilde åpnet seg da skolen i vår presenterte sitt nye Apple Multimedia-prosjekt for sine 25 ansatte.

– Unik kommuneledelse

Oddvar Hagen kan ikke få fullrost Ringerike kommunes administrasjon, med rådmann Svein Aannestad i spissen. I kommunestyrets budsjettbehandling 20. desember ble det gitt klarsignal for en helt ny linje med et digitalt multimedia-tilbud ved kulturskolen. Det ble satt av et halvt årsverk, samt økonomiske midler til prosjektet.

Rektor Oddvar Hagen mener deres nye multimedia-innlegg er unik i kulturskolesammenheng i Norge. Han ser uante muligheter for hvem som kan bli målgruppene.

“Prosjekt Apple Multimedia” et samarbeid mellom Ringerike kulturskole, IT-tjenesten i kommunen og Hadeland MediaSenter. I første rekke er målgruppa elever ved Ringerike kulturskole eller elever i grunnskolen i nærmiljøet.

Med den nye multimedia-linjen skal elevene skal gis spesiell kompetanse innen lyd, lys, bilde og video.

– I tråd med Kunnskapsløftet

– Satsingen er i tråd med Kunnskapsløftet, men vi tenker enda bredere og lengre, sier pedagogisk IKT-veileder Evi Mathilassi Lien ved IKT-avdelingen i Ringsaker kommune. Hun har bakgrunn som lærer i kulturskolen.

– Den nye digitale storinvesteringen kan bli et verktøy til glede for mange, både lokalt og regionalt. Studenter ved HIBU, alle som tar kompetansegivende studier

samt lærere i kommunen som jobber med undervisningsprosjekter, sier Hagen. For elever ved kulturskolen gir det ubegrensede muligheter til å komponere musikk digitalt eller skape multimediapresentasjoner til sine forestillinger.

Aktuelle samarbeidspartnere er Ringerike videregående skole, Hønefoss videregående skoles medialinje og Ringerike folkehøgskole samt nabokommunene Hole kommune og Jevnaker. Også bedrifter kan nyte godt av det nye digitale verktøyet

– Det kan også brukes til regionale og nasjonale kursopplegg i samarbeid med for eksempel vestregionen og Buskerud/Telemark/Vestfold samarbeidet av Norsk kulturskoleråd og næringslivet i regionen, foreslår Oddvar Hagen.

Etterspurt kompetanse

– Digital kompetanse er etterspurt i svært mange sammenhenger. På alle nivåer i utdanningen er digital kompetanse regnet som en basisferdighet. I grunnskolen legges det vekt på å utnytte det digitale verktøyets standardprogrammer.

– Etter grundig forarbeid gikk vi for Mac og deres programpakker som plattform. Utstyret gir uante muligheter for oppsett, design og styring av lyd i forbindelse med konserter, forestillinger og arrangementer, sier Hagen.

Samarbeidspartnere

Rektor Hagen ser at deres nye multimedia-lab kan bli et ressurscenter også for andre kulturskoler i landet. – De må gjerne komme på besøk for å se. Vi er åpne for samarbeid. Det blir fint for Norsk kulturskoleråd å få et læresenter. Vi kommer til å ta imot grupper på 10

demonstrerer: Ole Henrik Pedersen fra Hadeland MediaSenter demonstrerte det nye digitale verktøyet for kulturskolepedagoger og andre.

yre og glade: De gleder seg som unger over den nye laben. Ole Henrik Pedersen (f.v.) fra Hadeland MedieSenter, IKT-veileder Evi Mathilassi Lien, kulturskolerektor Oddvar Hagen og IT-leder Vidar Moholdt.

til 20 kursdeltakere om gangen. Større grupper gir ikke like effektiv oppfølging, sier Hagen.

Han opplyser at den nye multimedialinjen er planlagt til å ta inn elever i kulturskolen og starte opp til høsten. Elevene søker seg inn på vanlig måte. Siktemålet med linjen er at elevene skal lære å

lage store produksjoner på proft nivå, for å kunne servere kulturforestillinger med lyd og bilde i det nye kulturhuset i Høyfoss.

– I tillegg til Apple/medialaben har vi også kjøpt inn nytt utstyr til personalrommene, samt investert i bærbare løsninger for de ansatte. Og vi har også

oppgradert kulturskolens lydstudio til en digital arbeidsstasjon, sier Hagen. Med det nye digitale verktøyet blir det mulig å lage podcast av undervisningssituasjoner og konsertproduksjoner og legge ut på kulturskolens hjemmeside.

tekst og foto: eli bondlid

Winnberg er borte

göteborg: En skandinavisk nestor innen musikkpedagogikk er borte. Svenske Lennart Winnberg (bildet) døde under en arbeidsreise i Mexico 17. mars, 58 år gammel. Winnberg har hatt mye med den norske kulturskolen å gjøre.

Meningen var at han skulle være kursholder under Kulturskoledagene 2008 i Stjørdal i september, et oppdrag han hadde takket ja til før sin død.

Lennart Winnberg var en svært anerkjent og driftig mann som i sitt yrkesliv glødet for å utvikle og fornye musikkpedagogikken. Han arbeidet som universitetslektor i Göteborg samtidig som han hadde mye på gang som frilanser. I Norge er han nok mest kjent

for sitt prosjekt "Från öra till hjärta", som handler om å integrere gehørspill og improvisasjon med notelesing.

Tett samarbeid med Larvik

I 2003-2005 ledet Winnberg et prosjekt ved Larvik kulturskole, der målet var at både skolens musikk lærere og skolekorpsets dirigenter skulle videreutdanne seg med fokus på solmiasjon, gehørspill, improvisasjon samt noteskriving og notelesning.

Fra 2003 arbeidet han med å bygge opp et utdanningstilbud for musikk lærere i Mexico City.

Hans ferskeste satsing var EU-prosjektet "Integrated teaching methods", som ble startet i oktober i fjor og egentlig skulle

vare fram til høsten 2009. Dette prosjektet var også Norsk kulturskoleråd involvert i som partner. Men etter seminaret i Manchester i mai ble det besluttet å skrinlegge prosjektet. Dessverre så ingen seg i stand til å bære lederansvaret videre etter Lennart Winnberg.

tekst: egil hofsli

Forpliktende forskrifter - nå

Den kommunale kulturskolen har en lang tradisjon i Norge. Opprettelsen hadde utgangspunkt i den lokale musikkinteressen og et stort kommunalt engasjement. De opprinnelige musikkskolenes formål var å gi et undervisningstilbud i musikk til alle barn og unge, uavhengig av bosted og økonomi, som et frivillig tilbud utenom den obligatoriske skolen. I dag er skolene på god vei til å bli kommunale ressursentra med viktige oppgaver både i skoleverket og i kulturlivet for øvrig.

I 1997 ble det lovfestet at alle kommuner skal ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge. Men kommunene fikk frihet til lokalt å bestemme omfang og innhold. Musikernes fellesorganisasjon (MFO) ser at dette har ført til store ulikheter i kvaliteten på tilbudet. Selv om mange skoler har utviklet seg godt, ser vi at andre kommuner sliter med å gi skolene og lærerne gode og helt nødvendige rammevilkår. Det dreier seg om alt fra skolens faglige innhold til styringsstruktur og praktisering av regelverk.

“Slik MFO ser det, er det behov for å sikre den faglige kvaliteten på tilbudet for elevene gjennom en forskrift.

Arnfinn Bjerkestrand

Slik bestemmelsen i Opplæringsloven er utformet, sier den ingenting om omfang eller innhold. Det er opp til den enkelte kommune selv å vurdere hvilke tilbud en skal ha ut fra lokale muligheter og etterspørsel. Slik MFO ser det, er det åpenbart et behov for å sikre den faglige kvaliteten på tilbudet for elevene gjennom en særskilt forskrift.

Da loven kom, endret den samtidig skoleslagets navn fra musikk-skole til musikk- og kulturskole. Fortsatt er det en del skoler som ikke har utviklet innholdet i

tråd med denne endringen. MFO ser derfor et sterkt behov for at en legger inn et minimumskrav til innhold i forskriften, for eksempel med krav om at det minst tilbys to ulike kunstfaglige uttrykk. Selv om ventelisten i dag er lengst til musikkundervisning, er det ingen grunn til å tro at ikke behovet for å lære å uttrykke seg gjennom andre kunstformer er like stort, dersom det var mulighet for det.

Ved behandlingen av St. meld. 40 (1992-1993) "Vi smaa en Alen lange" sluttet Stortingets flertall seg til en målsetting om at minst 30 prosent av grunnskoleelevene skulle få plass i musikk- og kulturskolene. Dette målet er langt fra nådd, selv om også andre kulturuttrykk er kommet inn i kulturskolen. I skoleåret 2007-2008 har 17,4 prosent av landets grunnskoleelever plass i en kulturskole. Statistikken viser videre at det er svært mange barn på venteliste og at en ventetid på flere år er vanlig.

MFO finner denne kapasitetssvikten svært bekymringsfull. For at lovfestingen skal ha noen verdi for brukerne, er det helt nødvendig at det også fastsettes nasjonale regler for hvilke rettigheter man har som søker og for hvor lenge man skal måtte finne seg i å stå på venteliste.

Denne regjeringen har forpliktet seg til å satse på kulturskolene. I Kulturløftet heter det bl.a.:

Kulturskole for alle barn som ønsker det
"Vi ønsker en sterk satsing på kulturskolene. Det er i dag ikke nok plasser til alle som ønsker å gå i kulturskole. Mange steder i landet er det lange køer. Vi mener derfor at tilbudet skal bygges ut og at målet skal være at kulturskolene skal være for alle."

Dette er fulgt opp i Soria Moria-erklæringen:

(Regjeringen vil) at alle barn skal ha et tilbud om plass i kulturskolen til en rimelig pris.

MFO mener at for å oppfylle dette i alle landets kommuner, må dette løftet i erklæringen følges opp med klare og forpliktende forskrifter.

Utviklingen av nivået på skolepengene er et annet område som gir grunn til bekymring. Da Stortinget fra 2003 innlemmet det øremerkede tilskuddet til kulturskolene i kommunenes rammetilskudd, falt også taket på 1600 kroner i skolepenger bort. I dag har over 82 prosent av skolene og over 94 prosent av elevplassene en skolepengesats over dette nivået.

MFO kommer derfor til å arbeide for at det utarbeides forskrifter for kulturskolevirksomhet, MFO kommer til å arbeide for gode og nødvendige rammevilkår for elevene, lærerne og lederne i kulturskolene, og MFO kommer til å arbeide for en kvalitativt bedre kulturskole med muligheter for alle til å vokse og utvikle seg gjennom estetisk opplæring, estetiske opplevelser og estetisk utfoldelse.

kronikør: arnfinn bjerkestrand
 forbundsleder Musikernes fellesorganisasjon

Randi W. Haugen

:Kulturskolelærer blir festivaldirektør

Randi Wenche Haugen tiltrer 1. august som direktør for Olavsfestdagene. Hun kommer fra NRK der hun som kulturjournalist i en årrekke ofte har satt fokus på kulturskolen. Hun er også selv kulturskolelærer, men tar nå en pause fra det arbeidet.

1 **Hvorfor ønsket du deg denne jobben?** – Olavsfestdagene i Trondheim er en stor og viktig festival med et spennende handlingsrom. Det handler både om musikk og kunst, verdier og samfunnsengasjement, og for meg er det veldig meningsfylt å få være med å utvikle dette handlingsrommet videre i samspill med stab og stiftere.

2 **Hva er det påtroppende festivaldirektør Haugen har å lære av eks-musikkpedagog Haugen?** – Det er mye. Jeg har undervist i fiolin i over tretti år, og jeg tror jeg har lært like mye som elevene mine underveis. For å lære barn, unge og voksne å spille, må man bruke seg selv aktivt og kreativt, utvikle en god radar for å "lese" et annet menneske, kommunisere komplekse og vanskelige ting på en måte eleven er i stand til å ta imot der og da. Dette er ferdigheter jeg har hatt bruk for i mange sammenhenger. I dag er de blitt en del av meg som jeg er sikker på at vil være verdifull også i den nye jobben. Dessuten vil jeg nevne erfaring som kammermusiker, fordi trening i finstemt samspill også kan ha stor overføringsverdi til annen samhandling mellom mennesker.

3 **Vil kulturskolene i nærområdet nå bli en viktigere "medspiller" for Olavsfestdagene?** – Litt tidlig å være konkret om dette, men det er absolutt noe jeg har tenkt en del på allerede. Kulturskolene er godt organisert, sitter med kreativ og spennende kompetanse blant lærerne, og er genuint interessert i barn og unge. Så spør hvordan det hele stiller seg med en festival som foregår midt i sommerferien..., men nå er nå ballen kastet.

4 **Du kjenner kulturskolen godt også gjennom ditt arbeid som kulturjournalist. Er skoleslaget i god utvikling og liv laget?** – Kulturskolen i Norge er en unik og veldig viktig institusjon, men i vårt mangfoldige land er det klart at forutsetningene er svært ulike fra nord til sør. Mitt inntrykk er at det jobbes bra, men at det er viktig å hele tiden evaluere og utvikle seg selv som institusjon. Kulturskolen har hatt stor suksess, og det er flott, men suksess er farlig hvis det fører til at en lener seg tilbake og tror at målet er nådd. Kvaliteten kan alltid forbedres.

5 **Har du undervist din siste elev i kulturskolen?** – Umulig å si. Livet tar så mange ulike retninger, men jeg runder av mine nåværende elever ved Trondheim kommunale musikk- og kulturskole nå i juni.

stort ensemble: Mange på scenen når Kristiansand kulturskoles musikalgruppe igjen viste sine kvaliteter på scenen i Musikkens Hus.

80-tallet som musikal

kristiansand: Musikalfaget er veletablert i Kristiansand kulturskole, denne våren har skolen gjort lykke med sin musikal nummer tre.

– Det ble en kanonsuksess. Ti forestillinger med fulle hus og stormende jubel. Vi fikk gode kritikker i media. I tillegg ble det vist klipp fra oppsetningen i lokale tv-sendinger. Elevene var godt fornøyd, men slitne etter hard jobbing, sier Diana Spehar Borøy, til daglig avdelingsleder for teater/musikal ved Kristiansand kulturskole, og for anledningen både instruktør, koreograf og altnuligdamen for vårens musikal.

“Back to the 80s” het årets oppsetning, som ble vist for et begeistret publikum halvannen uke til ende i Musikkens Hus. God omtale i medier vitner også om at de unge aktørene og deres lærere lyktes godt.

– Gjengen som gjorde jobben denne gangen består av 41 deltakere i alderen fra 13 til 24 år. Vi har øvd to timer ukentlig dette skoleåret. Ikke mye tid, men du verden hvor mye en kan klare med en strålende og begavet gjeng, sier Diana Spehar Borøy.

– Vi begynte med musikal som et prøveprosjekt for to år siden. Dette er vår tredje oppsetning og en del av elevene har vært med hele tiden, sier Spehar Borøy.

Rubiks kube, Ninja Turtles...

Musikalentusiastene ved Kristian kulturskole hadde altså valgt seg tiåret som ga oss blant annet Rubiks kube, Rick Astley og The Teenage Mutant Ninja Turtles.

– Gjennom musikalen “Back to the 80s” fulgte vi en klasse gjennom deres siste år på videregående. Der oppleves det vennskap, intriger og kjærlighet, sier Spehar Borøy.

Og mediene skrev veldig positivt om prestasjonene. Fædrelandsvennen skrev for eksempel følgende:

– Drivende dyktige

“Det er ikke tvil om at det er mange talenter i denne gruppa. Til tross for premiere og fullsatt sal, var nervene under kontroll. Alt som kreves av sjangeren er på

plass. Den sleipe, populære kjekkasen, de drømmende jentene, den stammende upopulære gutten, og den eksentriske nerden. I løpet av de vel to og en halv time det tar skal vi gjennom elevrådsvalg, mobbing, kjæresteri, og til slutt avgangsballet. Vi har sett det hundre ganger før, men det gjør ingenting, for det er jammen gjort godt. Overalt tyter referanser fra det smakløse åttitallet fram. (...) Og ikke minst masse, masse deilig musikk.

På finurlig vis greier Kulturskolens musikalgruppe å flette inn den ene låten etter den andre. (...) Det er så snedig gjort at scenskiftene virker helt naturlige. At det fungerer så fint skyldes selvsagt at de involverte er drivende dyktige.”

tekst: egil hofsli
foto: reidar kollstad

Kulturelt mylder i **alle** husets rom

oppdal: Når en vil vise fram både et kulturhus og bredden i det kulturskolen driver med, ja, så gjør en kanskje som en gjorde i Oppdal kommune; en inviterer til kulturmyldring.

I alt 70 elever og deres lærere bød midt i april publikum på en vandring mellom ni arenaer der de ble presentert for kultur av mange slag i til dels uvante omgivelser. For det er ikke vel ikke så daglig for noen som helst å oppleve heftige toner fra ei blåsergruppe i svømmehallen. For eksempel.

Inspirert av Trøndelag Teater

– Da vi skulle lage denne forestillingen lot vi oss inspirere av forestillingen "24 mislykte nordmenn" som gikk på Trøndelag Teater for noen år tilbake. Der ble publikum tatt med rundt i teatret på en måte som gjorde at barrierene mellom utøver og publikum ble revet ned og en litt annerledes kulturopplevelse, sier rektor Ragnhild Rise ved Kulturskolen i Oppdal.

Det var de eldste kulturskoleelevene som sto for kulturen denne dagen. Publikum ble delt inn i grupper og ledet av en guide la de ut på fem ulike ruter som samtlige inneholdt besøk på ni arenaer.

Synne Norbeck var prosjektleder, men alle kulturskolens lærere deltok på ulikt vis. Én til to lærere hadde ansvaret for hver arena.

Felles åpning og slutt

Etter felles åpning i kulturhusets foajé, med trompet og trommer frå biblioteket som ligg over foajeen, begynte den kulturelle vandringa. I ulik rekkefølge fikk publikumsgruppene besøke kinoen hvor det ble rockkonsert, bildefagrommet som var gjort om til fransk kafé og badet med blåsegruppe.

De fikk gammeldans og sving i allsalen, en tur ned i studio i kjelleren med grufulle dramascener i nesten mørke og spennende kulisser og kunst hengende fra taket. Jazzimprovisasjon i samspillrommet og kunstutstilling med omviser og sprudlende (alkoholfri) drikke i galleriet. Så felles samling til konsert med griegmusikk i storsalen. Til slutt sang- og gitartoner fra biblioteket ned i foajeen (åpen løsning), der publikum nå var samlet.

– Strålende reaksjoner

– Vi fikk strålende reaksjoner, sier rektor Rise og eksemplifiserer: "Flott at publikum kunne gå rundt og oppleve aktørene med forskjellig setting for sitt uttrykk", "flott måte å bli kjent med huset på", "stor bredde i uttrykket kulturskoleelevene kunne vise fram", "stor kvalitet på uttrykkene", "egen stemning som passet til musikken på kvar arena", "imponerende innsats av veldig mange".

– Og elever var også fornøyde?

– De sier det var lærerikt å spille samme programmet flere ganger for forskjellig publikum. Lærerikt var det også å måtte opptre like proft hver gong, selv om elevene ble litt lei av stykkene sine. Og de synes det var fint å opptre i ro uten stressende sceneskift.

tekst: egil hofslis
foto: randi storli sakshaug

badeblåserne: Sissel Størvold (saxofon), Ingrid Øien, Siri Volden (begge trompet) og Håkon Kvam (slagverk). Tord Arne Stavner og Odin Aunøien (begge trompet) var også med på konserten i badet, men er dessverre ikke på bildet.

Historieforteller med meningers mot

trondheim: Skuespiller og skribent Marianne Meløy mener mye om det meste. Hun elsker å kåsere, og tåler å få seg en på kjeften. På Kulturskoledagene 2008 i Stjørdal holder hun avslutningsforedraget.

Marianne Meløy (37) vokste opp som yngst av tre søsken på et småbruk på Meløya i Øksnes kommune i Vesterålen. Som datter av skolefolk, som også var primus motor i den lokale revyen, fikk Marianne tidlig smaken for scenekunst.

– Dette var en verden uten kulturskole, så vi organiserte mye selv. Vi skrev manus, satte opp teaterstykker, bekledder roller og underholdt. Utrolig morsomt, skjønt savnet etter et mer organisert opplegg i form av en velfungerende kulturskole var alltid til stede. Derfor er det desto morsommere å komme tilbake til hjemtraktene å se alt som har skjedd på kulturskolefronten siden jeg vokste opp. Kulturskolene rundt omkring gjør en flott jobb, og har funnet den viktige balansen mellom seriøsitet og lek. De tenker langsiktig, og planter trær, sier Marianne Meløy.

Hardtarbeidende Vingle-Petter

Hun liker å ta sjanser, og er på ingen måte redd for å prøve noe nytt. En solid porsjon talent samt stoisk ureddhet har ført til mange roller og prosjekter siden hun flyttet til Trondheim i 1993. Teaterensemblet Sjøkua gjorde at hun for alvor ble kjent som komiker og gjøgler.

Navn: Marianne Meløy

Alder: 37 år

Utdannelse: Grunnfag historie, mellomfag drama/teater

Yrke: Skuespiller og skribent

Aktuell fordi: Skal holde avslutningsforedraget ved Kulturskoledagene 2008 i Stjørdal 4. og 5. september

:fakta

Hun har frilanset inn og ut, turnert, jobbet som manusforfatter, instruktør og som journalist i NRK. Hun har vært fast ansatt ved Trøndelag Teater siden 2002, men har i realiteten jobbet til og fra samme teater i ti år. Hun har vært med på oppsetninger som "Vårres Jul", "Kranes Konditori", "Lilleskogan", "Pingvinhjelpen", "Kong Lear", Anne B. Ragdes "Bare må ha det", "Norge Midt-Norge" og "Den siste Viking". I tillegg kåserer hun ukentlig i Norgessglasset i P1.

Når vi googler Marianne Meløy, er det to ting som slår oss: Damen med de gnis-trende blå øynene og de psykedeliske, lyse krøllene må være et arbeidsjern uten like, og utrolig målrettet. – Det er klart jeg har jobbet både mye og hardt, men jeg har aldri vært spesielt målrettet. For meg var det unaturlig å tenke at jeg skulle bli skuespiller, og da jeg som attenåring forlot hjemstedet til fordel for Tromsø og studier i historie, trodde jeg at det var lærer jeg skulle bli. Jeg har aldri hatt en klar plan, og blir fort rastløs, fortsetter skuespilleren mellom store tygg av tunfisksmørbrødet som er i ferd med å forsvinne foran henne.

Tåler en på kjeften

Når Marianne kåserer, bruker hun ofte hjemtraktene og familien som eksempler.

– Jeg er veldig opptatt av Nord-Norge, og har selvsagt en klar mening om utbygging av oljefelt og miljøvern. Det finnes muligens enorme oljeressurser i det området som også er torskens fødestue, og så mye jeg enn skulle ønske at hjembygda forble et prospektkort og symbol på idyll, må jeg som utflytter ta innover meg at tidene har forandret seg.

Mariannes sterke meninger faller ikke alltid i god jord hos alle. Det synes hun er helt greit. – Når jeg til stadighet stikker huet frem, må jeg også tåle å få en på kjeften. Det er ikke alltid like morsomt, men jeg tåler det stort sett. Vi må se til å få en slutt på all denne "pleasingen". En kan ikke bli likt av absolutt alle til enhver tid. Sånn er det bare.

Ikke bare bajas

Den munnrappe skuespilleren liker definitivt å rasle med sablene. Være seg miljøvern og oljeutvinning i Nord-Norge, Tromsøs OL-kandidatur, politikk eller den såkalte kultureliten som forteller folk hva de skal like. Som kåsør i NRK-programmet "Norgessglasset", har hun mulighet til å raljere med alvorlige temaer.

– Jeg har en iboende skepsis til eliter, og kåsørformen gjør at jeg blant annet kan bråke med diverse myter. Sakligheten kan det være så som så med, og i motsetning til annen journalistikk slipper en å være etterrettelig. På den annen side, er det viktig å ikke fremstå som bare bajas. Poenget er å fortelle historier som ellers ikke ville blitt fortalt. Det samme gjelder når en står på teaterscenen. Du spiller en rolle og forteller noens historie.

Fra høsten av er det Hålogoland Teater som får nyte godt av Mariannes talent som både skuespiller og skribent. Da tar hun permisjon fra Trøndelag Teater og vender snuten nordover.

Til Kulturskoledagene

5. september blir imidlertid Marianne å finne på Kulturskoledagene 2008 i Stjørdal, hvor hun skal holde kurs i skapende

beundrer skoleslaget: – Kulturskolene gjør en flott jobb, og har funnet den viktige balansegangen mellom seriøsitet og lek. De tenker langsiktig, og planter trær, sier Marianne Meløy.

foto: underholdningsagenten.no

skrivning samt avslutte det hele med foredraget "Innfall og anfall i mangfold".

– Hva kan forsamlingen på Hell vente?

– Skrivekurset vil blant annet dreie seg om det å skape en tekst på kort tid. Som skribent må jeg forholde meg til deadlines, og i årenes løp har jeg lært meg en del knep som jeg har tenkt å videreformidle. Når det gjelder avslutnings-

foredraget kan jeg si så mye at det blir noe kåserende. Jeg har jo mine tanker om hvordan vi som jobber med kultur organiserer oss. Vi lever i en mediestyrt hverdag, og vi som jobber med kunst og kultur må hele tiden rettferdiggjøre vår eksistens, hvilket betyr at vi alltid må være selvreflekterende og i dialog med samtiden. Selv mener jeg bestemt at det må være noe mer i livet enn å handle på Rema 1000. I så måte er kunst og kultur

på mange måter et fristed fra hverdagens mas, jag og tomhet. Et fristed med rom for fordypning, dialog og debatt.

– Hva hadde livet vært uten kultur?

– Som en tur til Torrevieja, kommer det kontant og ikke så rent lite tørt fra skuespiller og skribent Marianne Meløy.

tekst: [hege arstad](#)

Pioner stadig i front

Moss: Igjen har kulturskoleungdomsteateret A.P.P.L.A.U.S. klart å imponere og begeistre. Denne gangen var det med stykket «Blodsbrødre» gjorde lykke med i Moss.

Ungdomsteatertruppen fra Kulturskolen Moss/Rygge/Våler har altså for åttende gang vist fram at de er på høyt nivå nasjonalt sett. Men om skolen aldri så mye er bortskjemt på gode kritikker, så presteres det godt om og om igjen, skal vi tro det som skrives om forestillinga "Blodsbrødre" i lokale medier.

"Prinsen" og fattigutten

– Handlingen i "Blodsbrødre" er lagt til Liverpool. Vi møter en fattig arbeiderfamilie med mange barn. Når moren får beskjed om at enda en familieførøkning er på gang, tvillinger sågar, ser hun seg tvunget til å adoptere bort den ene tvillingen. Han havner i en rik familie, og stykket viser oppveksten for de to tvillingbrødrene i to forskjellige hjem, i henholdsvis fattigdom og rikdom, sier kulturskolerektor Lars Jegleim i Moss.

Stykket ble opprinnelig laget som en skoleforestilling på 80-tallet, men ble senere flyttet over til en profesjonell scene i London, hvor den har blitt spilt uavbrutt i mer enn 20 år. Selve stykket har mottatt en rekke internasjonale priser og spilles også av amatører Europa rundt.

Lokale talenter

På Parkteatrets scene ble "Blodsbrødre" framført av 24 unge skuespillere og sangere fra kulturskolen. De er i alderen 15 til 20 år. I tillegg deltok åtte dansere fra Eldbjørgs Ballettskole. I orkestergrava satt en gjeng dyktige musikere under ledelse av Ellen Marie Carlsen. Regissør for oppsetningen var Linn Olsen.

– Det har vært kjempegøy å jobbe med denne gjengen, sier regissør Linn Olsen til Moss Avis. – Det morsomme er at de

liker det, så det gjelder bare å «pushe» dem videre, sier Olsen. «Blodsbrødre» er jo en musikal med skikkelig substans, så her blir det mer teater med musikk enn omvendt, forklarer regissøren.

– Dette er første gang hun jobber med A.P.P.L.A.U.S., og hun har heller ikke sett noen av de tidligere forestillingene da hun har vært opptatt med jobb andre steder.

– Akkurat det har nok vært et greit utgangspunkt da jeg skulle fordele roller. Det er greit å kunne starte med blanke ark, sier hun. I alt sju forestillinger ble gjennomført i Parkteatret i Moss.

tekst: egil hofsli
foto: pål andreasen

kan musikal: Kulturskolen Moss/Rygge/Våler har igjen gjort lykke med en profit anlagt oppsetning. "Blodsbrødre" denne gang.

Felles tue - gjensidig glede

finnsnes: Dramalæreren i kulturskolen er ofte ensom på sin tue, iallfall ved små kulturskoler. Men når hun møter en maur fra en annen kant, kan spennende samarbeid oppstå.

Kulturskolene i tromskommunene Lenvik og Målselv innledet et nært og godt samarbeid på dramafronten våren 2007. Dramalærere trenger sårt til et fagmiljø, siden det ofte er bare en av dem på hver kulturskole. Møtet mellom to dramalærere gjør hverdagen lettere og inspirasjonen større. Elevene har også behov for å møte andre med samme interesse, siden de heller ikke er så mange.

Helgesamling for de eldste

Første møte mellom de eldste dramaelevene ved de to kulturskolene, fant sted på Finnsnes høsten 2007. Dette var en helgesamling over to dager, med både faglig og sosialt innhold. Faglig sett lå fokuset på fysiske fortellermåter hvor dramalærerne Monica Karlstad og Vibeke Johnsen selv holdt kurset. Ellers ble det lagt vekt på lek og uformelt samvær, da ungdommene selvfølgelig ønsket å bli bedre kjent.

En ny helgesamling ble arrangert i vinter. Denne gangen over tre langhelgdager med ekstern kursholder. Alexander Rindestu, som til daglig er under utdanning i teaterproduksjon og skuespillerfag ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, holdt kurs i karakterutvikling. Han understreket også verdien av å ha et levende fagmiljø:

– Det som er aller best med slike treff, er at elevene ser at det er flere som er lik seg selv, med samme tanker og interesser. Faglig utveksling over kommunegrensene, gjennom kunstneriske uttrykksformer, kan gi ringvirkninger inn i framtida, sier Rindestu.

– Viktige møteplasser

I Lenvik og Målselv mener dramalærerne og kulturskolelederne at kulturskolene kanskje har noe å lære av idrettskultur-

spøkelsler på toten: Elever fra Vestre Toten kulturskole deltok i forestillinga "Døde helter".

livet når det gjelder å skape møteplasser mellom folk som holder på med samme aktivitet. Idrettsfolket arrangerer ofte cuper og turneringer hvor lag fra mange kommuner kan møtes.

– Kanskje burde vi møtes litt oftere for å utveksle ideer, eller samarbeide både økonomisk og praktisk i forhold til kursholdere og lokaliteter. Det er ikke så mye som skal til. Kanskje er vi vant til å legge lista så høyt når det gjelder ulike arrangement, at vi hindrer oss selv i å skape gode møteplasser, sier Karlsen.

Erfaringen vi har gjort oss gjennom samarbeidet, er iallfall udelt positive. Dette gjelder nok også for de omlag 20 ungdommene fra 12-18 år, som plutselig oppdaget at det fantes dramatiske maur på andre sida av kommunegrensa også, sier dramapedagogene Vibeke Johnsen og Monica Karlsen.

tekst: egil hofslø
foto: vibeke johnsen

Spaserstokk til glede

porsgrunn: For å sikre de eldre et godt kulturtilbud, er det i Porsgrunn kommune etablert ei tverrfaglig gruppe bestående av representanter fra eldrerådet, helse- og omsorgssektoren samt kulturskolen.

- Intensjonen med Den kulturelle spaserstokken, er at den skal gi de eldre et bedre kulturtilbud på samme måte som den kulturelle skolesekken gjør for elever, forteller Elin Aas (**bildet**), inspektør og produsent for utadrettet virksomhet ved Porsgrunn kommunale kulturskole.

Hun sitter i arbeidsgruppa for Den kulturelle spaserstokken i kommunen, og er en del av den tverrfaglige gruppa som skal tilrettelegge kulturopplevelser for de eldre.

- Vi i kulturskolen har vært tungt involvert i slike konserter i mange år, så da vi ble kontaktet av kulturretaten i fjor var det ingen ny form for kulturskolearbeid som ble etterspurt. Det nye er det tverrfaglige samarbeidet med aktører fra de andre involverte områdene. Intensjonen er å bane vei for økt kommunal innsats innen kultur og helse for de eldre, sier Aas.

”Profesjonelt og av høy kvalitet”

I prosjektbeskrivelsen fra Kulturdepartementet heter det seg at Den kulturelle spaserstokken skal tilrettelegge for profesjonell kunst og kulturformidling av høy kvalitet. Det er derfor profesjonelle musikere fra kulturskolens egen lærerstab som sørger for underholdningen. I 2007 ble det holdt 21 ”spaserstokk-

gledespunkt: Kulturskolelærerne Nicolae Bogdan (t.v.) og Steinar Norvik ga de eldre toner som gleder og vekker gode minner.

konserter” i regi av kulturskolen. – Tilbakemeldingene har vært entydige: Konsertene er en suksess, en kilde til glede for alle involverte, sier Aas.

Målgruppen for prosjektet er alle eldre i kommunen, med vekt på de gruppene som har mest behov for tilrettelagte tilbud. – I utgangspunktet har vi et publikum fra 60 til 100 år, skjønt målet er nå frem til de aller svakeste, de med demens, de som bor på skjermede avdelinger, og de

som er sengeliggende. Alt i alt handler det om å øke livskvaliteten, sier Aas.

tekst: hege arstad
foto: dag jensen

Savner økonomisk forutsigbarhet

Regjeringen har i år bevilget 15 millioner kroner til Den kulturelle spaserstokken. Alle kommuner oppfordres til å søke om statstilskudd. Problemet er at midlene ennå ikke er utlyst. Da den statlige spaserstokken ble utlyst på forsommeren i fjor, søkte Porsgrunn om 440.000 kroner i statsstøtte, men fikk avslag. I 2008 er det bevilget 15 millioner kroner til spaserstokken, og kommunen har forberedt en god søknad som de håper å få ja på.

- At statstilskuddet ennå ikke er utlyst grenser til tjenesteforsømmelse, tordner Gunnar Thuve, seksjonsleder for kultur og oppvekst i Porsgrunn. Denne statlige somlingen kan i verste fall ramme prosjektets kvantitet så vel som kvalitet. Mange av lærerne ved kulturskolen er tilsatt i deltidsstillinger, og manglende økonomisk forutsigbarhet gjør at vi risikerer å miste god kompetanse og en viktig ressurs for prosjektet, sier Thuve.

Norsk kulturskoleråd har flyttet

trondheim: Fjordgata 1. Det er adressen i Trondheim du nå må oppsøke om du ønsker å besøke noen i Norsk kulturskoleråds sentraladministrasjon. 13. mai oppga Norsk kulturskoleråd ”livet på landet” og forlot Høvringen gård. Ferden gikk tilbake til samme bygg som rådet holdt til i før det flyttet ut av Trondheim sentrum. Men nå har rådet tilhold to etasjer høyere og i bedre og oppussede lokaler.

Postadressen ”Norsk kulturskoleråd, 7491 Trondheim” beholdes og sentralbordnummer 73 56 20 00 likeså. Men alle direkte-nummer til de ansatte som har begynt på 73 56 kan du nå glemme. Heretter er de ansattes mobiltelefonnummer som gjelder som direktenummer.

Donkidekk på timeplan

sauherad: Opplæring på rytmeinstrumentet donkidekk er ikke utbredt i den norske kulturskolen. Rettere er det vel å si at opplæringstilbudet er ikke-eksisterende.

Og derfor er tittelen på denne artikkelen også litt misvisende. For da to kulturskolelærere og seks kulturskoleelever i Sauherad var henholdsvis kursholdere og -deltakere på instrumentmakerkurs var det utenom (kultur)skoletida. Men altså; kunnskapen om det smått eksotiske rytmeinstrumentet er iallfall overført til en ny generasjon musikere.

Instrumentmakerkurset ble arrangert på Evju Bygdetun, og det kulturskolelærerne Jan Sigurd Pettersen og Jon Jarle Haugen ved Sauherad kulturskole sto for undervisningen. Deltakerne bygde hver sin donkidekk. Dette instrumentet erstattet på 50-tallet trommene blant annet i danseorkestret Donki Boys fra Telemark inntil bandet fikk seg ordentlig "batteri".

gjør som oldefar: Åtteårige Andreas (t.v.) og niårige Even med selvbygde donkidekkere, instrueres av kulturskolelærer Jan Sigurd Pettersen. Guttene oldefar trakterte den første donkidekken.

Staur, kjebsboks, ståltråd

Den første donkidekken besto av staur/kosteskraft påmontert kjebsboks, fiskebolleboks samt tre ståltråder festet i hver ende av stauren spent over boksene, to blikkløkk på en spiker i toppen og ei treklubbe til å slå med.

Instrumentet ble løfta og stampa i golvet med ene handa. Stampet kunne gi en grunnpuls og lokkene på toppen klaska sammen som en hihat. Den andre handa slo på "strengene" og boksene med klubba. Slik kunne en få til ganske friske rytmefigurer.

Opprinnelsen til slaginstrumentet er det få som kjenner. Hans "Tass" Westgaard, donkidekk-, batterist- og trekkspiller fra det første Donki Boys, seilte som telegrafist og hadde muligens støtt på noe som liknet på en av sine reiser. Før han fikk kjøpt seg trommer var det donkidekk som gjaldt.

Sirupsdunk med maur

– Rett før en spillejobb var vi i beit. Donkidekken var slitt ut og vi trengte en ny. På den kommunale søppelfyllinga fant vi en sirupsdunk full av maur. Denne ble sveisa sammen - med mauren inni - og malt rød med bandnavnet på, sier Westgaard.

Samtlige kursdeltakere skal for øvrig i ilden på en stor felles opptreden i forbindelse med åpningen av temautstillingen "Tonehjulet" nå i sommer.

originalen: Jan Sigurd Pettersen (t.v.) med den originale donkidekken som tilhørte Donki Boys.

tekst: jon jarle haugen og egil hofslø
foto: jon jarle haugen

God, gammel årgang

kristiansand: De spiller, synger og sprer glede for seg selv og andre.

Med en gjennomsnittsalder på 80 år, er seniorgruppen Old Spice & Knut the Gut et levende bevis på at kulturskolen på ingen måte er en arena forbeholdt utelukkende barn og unge.

– Senioreventyret så sin spede begynnelse for sju år siden, da en gjeng pensjonister kontaktet kulturskolen i Kristiansund, sier Eva Peggy Stensønes, som har ledet gruppen det siste året. Pensjonistene savnet et tilbud for de eldre, ble hørt, og kort tid senere var Eldremusikken etablert. Siden den gang har seniorgruppen skiftet navn til det mer fengende og beskrivende Old Spice & Knut the Gut, og antall medlemmer har økt fra sju-åtte til det dobbelte.

Etterspurt

Hver onsdag møtes gruppa, som i dag består av 14 høner samt hanen Knut til øvinger ved eldresenteret på Barmanhaugen i Kristiansund. Det instrumentale innslaget utgjøres av fire gitarister, tre sittere og to som deler på slagverket. Resten av gruppen synger. Gamle, kjære slagere framføres med sjarmer og innlevelse som lokker fram gode minner for de mange tilhørerne.

Og tilhørere har det blitt mange av etter hvert. Etter flere suksessopptredener er seniorgruppen blitt et svært så populært og etterspurt ensemble. – Det har faktisk vært så mye at vi har vært nødt til å si nei til noen oppdrag, sier Stensønes.

Eva Peggy Stensønes jobber til daglig i grunnskolen, men tiltrådte i en ti prosent stilling ved kulturskolen i Kristiansund, da hun overtok ledelsen for seniorgruppa for ett års tid siden. – Jeg ville gi de eldre noe å glede seg over. Kulturskolen bør være for alle, og ting trenger ikke å være så komplisert. Det sosiale er en enorm viktig faktor her. Dette er vitamininnsprøytning. Musikk gjør underverker, sier hun.

Håper å beholde tilbudet

At konseptet er en suksess, og kilde til underholdning samt god helse er udiskutabelt. – Det gikk rykter om at tilbudet skulle reduseres eller i verste fall legges

ned i fjor høst, men det er jeg temmelig sikker på at ikke kommer til å skje etter alle de positive tilbakemeldingene vi har fått, sier Stensønes.

– Eldremusikken er ikke mer utsatt enn andre tilbud. Kulturskolelandskapet ble forandret da kommunene ble slått sammen og det er blant annet nye stillingsstrukturer vi må ta hensyn til i budsjettet vårt. Men vi jobber med saken, og det er små beløp det er snakk om, så jeg tror at vi greier å beholde eldremusikken. Det er viktig og bra at kulturskolen har et tilbud for pensjonister, sier rektor Ørnulf Michelsen ved Kristiansund kulturskole.

tekst: hege arstad
foto: bjørn hansen

eldste klasse: I Kristiansund er Old Spice & Knut the Gut et bevis på at kulturskole er for alle. Til høyre: kulturskolelærer Eva Peggy Stensønes.

I østerled for å lære

riga: De har lært i Berlin og de har lært i Barcelona.

Nå har de også sugd til seg kunnskap i østligere strøk av Europa.

Kulturskolepedagoger i Hordaland ser verdien i å reise ut og oppleve og erfare hvordan det drives kulturoplæring for barn og unge i andre land. Nylig var 22 hordalandske kulturskoleansatte på studietur i Riga, kulturbyen ved Østersjøen.

– Det vi opplevde der borte gjør nok at vi stiller enda større krav til våre egne elever og til oss selv når det gjelder innsats og disiplin, sier kulturskolepedagogene Ingrid Fjose og Oddny Gjeråker fra Voss kulturskule. Begge ble dyktig imponert over det de fikk se og høre.

– Imponerende høyt nivå

– Det var et imponerende høyt nivå, i alle disipliner, på alle alderstrinn. Og et stor mangfold av aktiviteter, sier Gjeråker. Hun og Fjose merket seg kombinasjonen mange undervisningstimer, dyktige lærere og et solid, gjennomtenkt undervisningsopplegg ga gode resultater.

– Undervisningen var preget av ro, konsentrasjon og arbeidsdisiplin. Læreren stilte store krav til eleven, men hadde også omsorg for eleven. Vi fikk inntrykk

kokleensemble: Austrina kokleensemble fra Rigas skolenu pils viste hordalendingene sine kunster.

av at nesten alle viste at de var svært stolte av skolen sin og arbeidet de utførte, sier Fjose og Gjeråker.

Highschool og korskole

Tre hektiske Riga-døgn ble innledet med besøk i Den norske ambassaden i Latvia

hvor hordalendingene fikk servert foredrag om landet, byen og utdanning, og et ekstra grundig blick på kunst og kultur samt samarbeidet som fins på dette feltet mellom Norge og Latvia.

Videre i løpet av oppholdet ble en rekke kultutdanningsinstitusjoner besøkt. Mange omvisninger og minikonsert ble det, samt observasjon av undervisning innen ulike fag. Blant stedene som ble besøkt var Rigas skolenu pils (Riga Pupils Palace). Dette barne- og ungdomssenteret minner på mange vis om en norsk kulturskole. Det ble også besøkt videregående skoler som har musikk og kultur som linje- og fagtilbud.

På kveldstid fikk vestlendingene i østerled med seg kulturelle opplevelser både i nasjonaloperaen og Rigas konserthus. Prosjektleder var Kristin Geiring, som hadde med seg Pål W. Jøsok i arrangementskomiteen. I tillegg hadde man engasjert latvieren Uldis Plepis som spesialkonsulent for sturen. Plepis er lærer ved Vaksdal kulturskule.

tekst: egil hofsl
foto: pål w. jøsok

lyttet & lærte: Jana Rozentala Rigas Makslas vindusskola var blant undervisningsinstitusjonene som ble besøkt av norske kulturskolepedagoger.

Søker tospråklighetsmidler

tana: Tana kulturskole har søkt Tana kommune om tospråklighetsmidler. Kulturskolen søker om 240.000 kroner til gjennomføring av sine samiskspråklige prosjekter i 2008. Kulturskolen opplyser at den ønsker å heve nivået både kunstnerisk og språklig gjennom arbeidet de gjør med sine samiskspråklige elever. Skolen ønsker blant annet å hyre inn samiskspråklig kompetanse på lyd, lys, sminke og musikk, slik at barna får oppleve å være med på en oppsetning hvor absolutt all kommunikasjon foregår på samisk.

Årets plakatt

frøya: Arild Kristiansen, ansatte i Frøya kulturskole, har laget årets plakatt for Jorddunstfestivalen i nabokommunen Hitra. Plakatten ble likegodt kåret til Norges beste av VGs lesere. Kristiansen underviser til daglig i tegning og digitale medier ved Frøya kulturskole.

Teaterfestival på USF-Verftet

bergen: Bergen kulturskolen arrangerte i april teaterfestival for barn og unge. Skolens årlige teaterfestival "VårSardinen" for og med barn og unge ble arrangert 14. - 17. april på USF-Verftet. Festivalen hadde miljø/klima som inspirasjon for presentasjonene på teaterfestivalen. Årets tema inspirerte elever og lærere på ulike måter.

Klar for romantikk

vingelen: Jan Røe (26) er både kulturskolelærer og gårdbruker, og snart blir han kanskje også tv-kjendis. For musikk læreren fra Vingelen i Tolga kommune skal som gårdbruker sugen på kjærlighet være deltakere i TV2-serien "Jakten på kjærligheten" når neste runde av realityserien kjøres i gang senere i år. Røe har melkekyr og en gård med mange vakre, gamle tømmerbygninger. – Drømmedama har god humor, er sporty og har gjerne en interesse for musikk. Utstråling og sjarm er viktig, sier Røe.

Starter kulturskole igjen

krødsherad: Etter fire år uten kulturskole, kan barn og unge igjen få lære seg å spille eller synge og kanskje mer til i kommunal regi i Krødsherad kommune i Buskerud. Etter påpakning fra Fylkesmannen i Buskerud, på grunn av manglende lovpålagt kulturskoletilbud, valgte kommunestyret å gå for kulturskole igjen. Det var etter at den øremerkede statsstøtten forsvant i 2004 at kulturskolen ble nedlagt sist. Nå skal Krødsherad samarbeide om et kulturskoletilbud med nabokommunen Sigdal.

Flyttesugen i Vestby

vestby: Kulturskolens rektor flytter gjerne inn i gamle Vestby skole. Biblioteksjefen er mer skeptisk. Planene om å gjøre skolebygget om til kultursenter mottas på ulikt vis. Et puslespill med kommunale lokaler legges for tiden i Vestby kommune. Ordførerens forslag er å ombygge den gamle skolen til kultursenter, med seniorsenter, bibliotek og kulturskole. Kulturskolerektor Morten Bøe er glad for forslaget. – Vi lever en kummerlig tilværelse i dag, med liten plass og aktivitet spredt på mange steder. Vi trenger å samle oss, sier Bøe.

Fantastiske lokaler

fredrikstad: Årets kulturskolekommune 2007, Fredrikstad, kan nå tilby kommunenes kulturskoleelever undervisning i nye og velegnede lokaler. Virksomhetsleder Birgitte Magnus synes det er ganske så topp: – Som å være i himmelen, sier hun til Fredrikstad Blads nettavis f-b.no. – Dette er utrolig flotte lokaler. Vi har drømt om å få en slik bygning i mange år, sier Magnus. Det har vært en spennende prosess, men nå gleder vi oss til å etablere oss her.

Forthun teatersjef

kristiansand: Agder Teaters nye teatersjef blir Ingrid Forthun. 44-åringen, som blant annet er kunstnerisk leder for Norsk Kulturskoleråds prosjekt Kreativt Oppvekstmiljø (KOM!), etterfølger Alex Scherpf i mars 2009. Forthun har bred bakgrunn fra norsk scenekunst og kulturliv, og er utdannet regissør fra KhiO. Hun har dessuten hovedfag i musikk. Hun arbeider i dag frilans som sceneinstruktør.

SØK NÅ!

www.niss.no

DET DU EGENTLIG VIL!

LYDTEKNIKER

LYS- OG
SCENETEKNIKER

MUSIKER

PROSJEKTLÉDER
KULTUR

På NISS – Nordisk Institutt for Scene og Studio – får du en to-årig, praktisk rettet utdanning som gjør at du kan gå rett ut og fungere i jobb!

NISS har utdannet fagfolk til det norske kulturliv siden 1984 – og du finner tidligere NISS-studenter overalt. I vårt tverrfaglige miljø får du jobbe med reelle prosjekter under hele utdanningen. Til din disposisjon står topp moderne studioer, atelierer, øverom og teknisk utstyr – det samme du vil jobbe med senere. På NISS kan du jobbe døgnet rundt om du vil: Gled deg til å samarbeide med dedikerte medstudenter og under veiledning av noen av bransjens dyktigste fagfolk!

Sjekk www.niss.no hvis du har lyst på en utdanning innen:

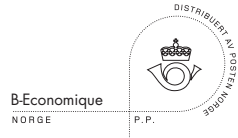
- LYDTEKNIKK
- LYS OG SCENETEKNIKK
- POPULÆRMUSIKK
- PROSJEKTLÉDELSE KULTUR

Du kan også ringe oss på 22 05 75 50 eller sende e-post til post@niss.no og få tilsendt vår nye studiekatalog!

LEVERANDØR AV FAGFOLK TIL
KULTURLIVET SIDEN 1984

Returadresse:
Norsk kulturskoleråd
7491 Trondheim

**Tre 45 Musikk har endelig
etablert en egen avdeling for:
SKOLESEKTOREN**

BEDRIFTER

STUDIO

**KURS & KONFERANSE
ARRANGØRER**

Og det ble lyd!

Fjordgata 1, 7496 Trondheim - www.tre45.no

Direkte tlf. Prosjektavdeling : 92 49 97 25

eller: tore@tre45.no - sindre@tre45.no